

บทที่ 1

บทนำ

ความเจริญของอุตสาหกรรมในประเทศไทย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะของการประกอบธุรกิจอุตสาหกรรม จากเดิมที่เป็นโรงงานขนาดเล็ก การบริหารงานอยู่ใต้มือของเจ้าของโรงงาน การดำเนินงานเป็นไปอย่างไม่ยุ่งยากซับซ้อน มาเป็นโรงงานที่มีขนาดใหญ่ขึ้น มีความซับซ้อนในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น และเจ้าของกิจการไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง จึงจำเป็นต้องใช้วิชาการทางวิศวกรรมอุตสาหกรรมเข้ามาช่วย เพื่อให้อุตสาหกรรมมีการพัฒนาไปอย่าง เป็นระบบ

ปัญหาโครงสร้างขององค์กรและปัญหาทางด้านข้อมูล เป็นปัญหาที่พบได้เสมอในกรณีที่โรงงานมีการขยายตัวสูง โดยปัญหาโครงสร้างขององค์กรเป็นปัญหาที่เป็นจุดเริ่มต้นของการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม การเพิ่มหน่วยงานขึ้นในอุตสาหกรรมหนึ่ง ๆ เพราะความจำเป็นที่จะต้องมีการรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปอย่างไม่เป็นหลักเกณฑ์ขาดการวางแผนที่ดี ทำให้เกิดการทงานที่ซ้ำซ้อนกันและบางจุดก็ขาดผู้รับผิดชอบอย่างแท้จริง อำนาจหน้าที่ของแต่ละตำแหน่งแต่ละหน่วยงานไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นอย่างชัดเจนและเหมาะสม บางตำแหน่งมีงานรับรับผิดชอบมากเกินไปจนดูแลได้ไม่ทั่วถึง ในระดับการบังคับบัญชาเดียวกันแต่มีความเหลื่อมล้ำอำนาจความรับผิดชอบ ซึ่งการที่โครงสร้างองค์กรไม่สามารถรองรับงานที่ขยายตัวขึ้นได้นี้ ทำให้ประสิทธิภาพขององค์กรลดลง

ส่วนปัญหาทางด้านข้อมูลซึ่งจะทำให้ผู้บริหารมีความยุ่งยาก เนื่องจากการขยายตัวขององค์กร เนื่องจากมีข้อมูลจำนวนมากแต่เป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย ในขณะที่ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการตัดสินใจในการดำเนินการมีไม่เพียงพอ การเก็บข้อมูลจำนวนมากแต่ไม่ได้ใช้ข้อมูลนั้นหรือขาดการประมวลผลข้อมูลที่ดีนั้น นอกจากจะไม่ทำให้ผู้บริหารใช้ประโยชน์จากข้อมูลนั้นได้แล้ว ก็ยังสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูลนั้นด้วย

การจัดองค์กรใหม่ เพื่อการแบ่งงานให้เหมาะสมแต่ละบุคคล และจัดกลุ่มงานใหม่ให้เหมาะสม เพื่อที่จะสามารถทำงานให้เกิดความสำเร็จ และมีการสัมพันธ์กับกลุ่มงานอื่น สามารถทำงานให้ประสานกัน และทำให้องค์กรดำเนินงานไปอย่างราบรื่นและบรรลุตามเป้าหมาย

การกำหนดบทบาทของแต่ละตำแหน่งในการจัดองค์กรใหม่นี้ จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงาน

ทราบถึงขอบเขตของตน ไม่เกิดการทวงงานซ้ำซ้อนหรือขาดผู้รับผิดชอบที่จุดใดจุดหนึ่ง ทำให้การวางแผนของแต่ละหน่วยงานจะลงเฉพาะลงไปในงานของกลุ่มของตนได้ การจัดองค์กรใหม่เป็นแนวทางในสู่การจัดระบบการรายงานของแต่ละตำแหน่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมเพียงพอ ทันเหตุการณ์ มาใช้ในการบริหารงาน

ระบบการรายงานที่เหมาะสม จะทำให้ผู้บริหารได้ข้อมูลที่ดีที่จะใช้ในการตัดสินใจเลือกดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง การรายงานด้วยข้อมูลที่เหมาะสมเพียงพอและทันเหตุการณ์จากผู้ปฏิบัติงานจริง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจำเป็นต้องทราบ

การศึกษาระบบข้อมูลเพื่อการบริหารในองค์กรที่ยังไม่ได้มีการจัดการในเรื่องระบบข้อมูลอย่างจริงจังมาก่อน ในการเริ่มแรก จะเป็นการจัดการทางด้านเอกสาร เพื่อลดภาระในการตัดสินใจของผู้บริหาร ส่วนการพัฒนาาระบบข้อมูลเพื่อใช้เทคโนโลยีด้านอื่นเข้ามาช่วยก็เป็นแนวทางที่องค์กรจะพัฒนาต่อไป

โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลที่ดี จะช่วยในการดำเนินงานขององค์กรมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และองค์กรจะสามารถพัฒนาไปบนทิศทางที่ต้องการ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการจัดองค์กรและการทำงาน ของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
2. วิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงสร้างองค์กรในปัจจุบัน เพื่อการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร และจัดทำบรรยายลักษณะงาน
3. ศึกษาและกำหนดความต้องการของข้อมูล และรายงานที่สำคัญๆ เพื่อการจัดข้อมูลให้เหมาะสมกับโครงสร้างองค์กร

ขอบเขตของการศึกษา

1. ในการศึกษานี้ได้ทำเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ตัวอย่างเท่านั้น เนื่องจากโรงงานประเภทนี้มีอยู่เป็นจำนวนมาก จึงไม่เอื้ออำนวยที่จะศึกษาครอบคลุมอุตสาหกรรมทั้งหมด
2. การศึกษาเน้นปัญหาการจัดองค์กรและปัญหาข้อมูลและการรายงานที่จำเป็นของการ

บริหารองค์กร

ขั้นตอนการศึกษาและวิจัย

1. สํารวจงานวิจัย
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลสภาวะ โดยทั่วไปของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
3. ศึกษาการดำเนินงานในปัจจุบันขององค์กร โครงสร้างขององค์กร ระบบการบริหารงาน การขยายตัวของโรงงาน อำนาจหน้าที่ ระบบเอกสาร กระบวนการผลิต ศึกษาถึงปัญหาในการบริหารงานจากการจัดองค์กรแบบเดิม
4. การวิเคราะห์โครงสร้างองค์กรในปัจจุบัน และ เสนอแนะการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรใหม่
5. จัดทำคำบรรยายลักษณะงาน
6. ศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น ศึกษาปัญหาในเรื่องข้อมูลและรายงานในเชิง เอกสาร
7. กำหนดรูปแบบข้อมูลและรายงานที่ต้องการตามลำดับชั้น
8. สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อ เสนอแนะ
9. จัดรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการประยุกต์หลักการในการจัดองค์กรมาแก้ปัญหาของธุรกิจอุตสาหกรรมโดยทั่วไปที่ประสบปัญหาโครงสร้างองค์กร
2. การกำหนดขอบเขตในการทำงานจะใช้ เป็นแนวทางสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ หรืออุตสาหกรรมอื่นๆที่คล้ายคลึงกัน
3. สามารถให้ข้อมูลที่พื้นฐานกับงานระดับต่างๆ เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อ เป็นการ เสนอแนะแนวทางในเชิงปฏิบัติการที่จะทำให้โรงงานได้มีข้อมูลสำหรับการดำเนินงานที่ถูกต้องและทันความต้องการ

การสำรวจงานวิจัย

กองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (2529) รายงานฉบับนี้ ศึกษาถึงอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ภายในประเทศในระยะเวลาตั้งแต่ 2521 ถึง 2529 โดยทำการศึกษาถึง การผลิต การตลาด ความช่วยเหลือของรัฐ ภาษี ลู่ทางในอนาคต ซึ่งมีข้อสรุปได้ว่า อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ยังมีปัญหาด้านราคา การเก็บภาษีที่ซ้ำซ้อน แต่การพัฒนาอุตสาหกรรมนี้มีแนวโน้มจะเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญในอนาคตได้

ทรงชัย รักษ์ถาวรวงศ์ (3532) ได้ทำการศึกษาปัญหาทางการบริหารของอุตสาหกรรมผลิตแหและอวน และได้เสนอแนวทางในการแก้ปัญหา คือ 1) การปรับปรุงโครงสร้างองค์การและกำหนดขอบข่ายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ 2) การปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานซ่อมบำรุงและวางแผนบำรุงรักษาเครื่องทออวน

สุ้ย กานต์สมเกียรติ (2532) ได้ทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานด้านการผลิต ของโรงงานอุตสาหกรรมผลิตแหและอวน ซึ่งมีปัญหาการจัดระบบข้อมูลเพื่อการควบคุมต้นทุนการผลิต และได้ทำการจัดระบบเอกสาร ที่ใช้เก็บข้อมูลเพื่อควบคุม และลดต้นทุนการผลิต วิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนและจัดหมวดหมู่ของต้นทุน จัดระบบข้อเสนอเทศให้กับผู้บริหารเพื่อใช้ควบคุมต้นทุนการผลิต จัดระบบข้อเสนอเทศเพื่อรองรับโครงสร้างองค์การที่ขยายตัว

สมชาย พัวจินดาเนตร (2529) ได้ทำการศึกษาสภาพทั่วไปของอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติก พีวีซี ระบบงานเอกสาร และแบบบันทึกที่สำคัญซึ่ง เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในฝ่ายผลิต ตลอดจนการศึกษารายงานข้อ เสนอเทศทางการผลิตในปัจจุบัน และได้ทำการออกแบบระบบงานเอกสาร แบบบันทึก และรายงานข้อเสนอเทศทางการผลิตที่เหมาะสม พร้อมทั้งกำหนดความต้องการของข้อมูลและรายงานผลทางด้านการผลิตที่สำคัญสำหรับผู้บริหารงานผลิตต้องการ